

Rapšach

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Třeboň

Nadmořská výška: 472 m n. m.

Počet obyvatel: 608

Adresa URL: www.obec-rapsach.cz

Okres: Jindřichův Hradec

GPS souřadnice: 48.879212N, 14.932913E

První pís. zmínka: 1338 (686 let)

PSČ: 378 06

Historie obce Rapšach

Vesnice městského typu Rapšach byla založena ve 12. století, první písemná zmínka o ní pochází z roku 1338. Nejdříve patřila k panství Litschau, od 15. století, kdy zde bylo 15 usedlíků, patřila k panství Heidenreichstein, v roce 1868, po zřízení okresu Schrems v rakouské spolkové zemi Dolní Rakousko, byla do něho začleněna. Od roku 1920 patřil Rapšach do českého okresu Třeboň. Následovalo české osidlování. Jako výraz díku západním mocnostem byly po hlavním britském městě pojmenovány dvě nedaleké osady Malý a Velký Londýn. Před rokem 1938 v Rapšachu žilo 2.200 obyvatel, převážně českých. Po Mnichovské dohodě sice Rapšach zůstal na území Čech, ale zřízení Protektorátu urychlilo odchod českého obyvatelstva, začali převažovat Němci. Ti museli však odejít po válce, z Rapšachu bylo vyhnáno na 800 lidí německé národnosti. Návrat původního obyvatelstva a další osidlování českým a slovenským obyvatelstvem bylo jen pozvolné. Po vzniku Pohraniční stráže v roce 1951 bylo okolí Rapšachu v hraničním pásmu, oddělené ploty s ostnatým drátem, což komplikovalo život jak domácímu obyvatelstvu, tak především příchozím návštěvníkům.

Přestože Rapšach býval hustě obydlen (20 lidí v jednom bytě nebylo vzácností), nikdy zde nebylo mnoho pracovních příležitostí. Větší zemědělci, kteří zde kdysi byli, málo úrodné písčité pozemky rozdělili mezi své početné potomstvo, které je dělilo dále, takže na počátku 20. století zde nebyli žádní větší vlastníci půdy. Lidé proto za prací odjížděli do měst, hlavně do Vídně. Rapšach také daleko široko proslul jako obec košíkářů, opálkářů a hrnčířů. Po roce 1920 bylo zřízeno pastvinářské družstvo. Koncem 50. let rozhodly politické orgány, že neúrodná půda u Rapšachu bude zúrodněna a z Rapšachu se stane "vzorová pohraniční obec" s centrem zemědělské velkovýroby. Miliony korun byly utopeny v meliorovaných pozemcích, které dnes opět slouží pouze jako pastviny, po socialistické velkovýrobě zůstaly vesnické panelové domy a chátrající objekty.

